

USPEHI IN NEUSPEHI PRI IZRABI SONČNE ENERGIJE V SLOVENIJI

V samo nekaj letih nam je v Sloveniji uspelo postaviti **preko 3.000 sončnih elektrarn z močjo več kot 230 MW** in skupno površino **več kot 1.8 milijona m²**. Proizvodnja iz sončnih elektrarn bo letos dosegla nivo **240 GWh** ali 2% porabe električne energije. Gre vsekakor za izjemen tehnični dosežek tudi, če ga primerjamo z deležem HE, ki je na nivoju 30% in ki smo ga dosegli v obdobju več kot 50 let.

Tehnologija sončnih elektrarn se je v obdobju zadnjih desetih let izjemno razvila, obseg proizvodnje opreme pa močno povečal in avtomatiziral. Precej se je izboljšala tudi kvaliteta opreme, saj so se komercialni izkoristki pretvorbe sončne energije v električno, iz nivoja 12% približali 20%. Poleg tega pa je strmo padla cena opreme. Pred desetimi leti je bila specifična investicijska vrednost sončne elektrarne 10.000 EUR/kW, danes je na nivoju 1.500 EUR/kW. S tem so se sončne elektrarne povsem približale pragu konkurenčnosti komercialnim elektrarnam, zato se njihova prihodnost nikakor ne postavlja pod vprašaj, kot napačno menijo nekateri.

V zadnjem desetletnem obdobju je bilo postavljenih približno **13.000 solarnih sistemov za proizvodnjo toplote**, s skupno površino okoli 85.000 m² in letno proizvodnjo okoli **30 GWh** toplote. Izgradnjo finančno spodbuja Eko sklad. Od leta 2008 in do konca leta 2012 je podprl 8.800 sistemov s skupno površino 61.000 m².

Neuspeh pa je vsekakor dejstvo, da so bili tehnični rezultati doseženi s prekomerno in zato nepotrebno veliko porabo finančnih sredstev. Sistema podpor za sončne elektrarne ni bil dobro voden in pravočasno reguliran. Zato je bila država na koncu prisiljena v drastično znižanje zagotovljenih odkupnih cen, ki bo lahko povsem omrtvilo investicijsko pobudo. Kljub izjemno veliki porabi finančnih sredstev, pa praktično nič ni bilo narejenega na področju proizvodnje opreme v Sloveniji.

Pri solarnih sistemih za proizvodnjo toplote so letno angažirana sredstva bistveno manjša, vendar pa je investiranje omejeno na neke okvire, ki so povsem odvisni od nepovratnih spodbud. Država naložbe že vrsto let spodbuja s 25% investicijske vrednosti, brez da bi dosegli viden preboj. Nepovratne spodbude je treba seveda postopoma zniževati in z drugimi ukrepi doseči popularizacijo in povečevanje števila vgrajenih sistemov. Investicije v solarne sisteme so že same po sebi konkurenčne proizvodnji toplote iz kurilnega olja, če stroške pravilno primerjamo vsaj za desetletno obdobje. Nepovratne subvencije so le motivacija, da investitorji o vgradnji resneje razmislijo.

Vsekakor je treba čim prej začeti s spodbujanjem proizvodnje opreme v Sloveniji, da se bodo delovna mesta ustvarjala doma. Proizvodnja opreme za sončne elektrarne in solarne sisteme za toploto mora tudi v Sloveniji postati pomembnejša gospodarska dejavnost, ki bo kreirala delovna mesta in gospodarski razvoj, že danes! Pomembnejši energetski pomen bo sončna energija dobila šele čez desetletja.

Ljubljana, 13.5.2013

Franko Nemac
Direktor ApE